Ára 2 korona

1921. SZEPTEMBER 28. SZERDA XIX. ÉVFOLYAM. 219. SZÁM.

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
Egész évre K 440.— | Negyed évre K 110.—
Fél évre „ 220.— | Egy hóra „ 50.—

POLITIKAI NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECZEN, PIAC-UTCA 49.
TELEFONSZÁM: Kiadóhivatal és nyomda 18
Szerkesztőség 10-20

Ausztria kész lemondani Sopronról

Népszavazást kér és a magyar hadsereg lefegyverezését

Bécs, szept. 17. A *Neues Wiener Tagblatt* külön tudósitója az egyik diplomatától, aki a brünni tanácskozások menetét pontosan ismeri, a következő részletekről értesült:

Bánffy Miklós gróf magyar külügyminiszter mindjárt a tanácskozás elején köszönetet mondott *Benes* cseh külügyminiszternek azon készségéért, hogy a találkozást lehetővé tette. Benes nyomban megállapitotta azt a készséget is, hogy nemcsak Ausztria és Magyarország között, hanem Párisban is hajlandó személyes befolyástá latba vetni a megegyezés érdekében. Benesnek ez a szándéka az egész tanácskozásnak sokkal komolyabb és mélyrehatóbb jelleget kölcsönzött, mint ahogy azt kezdetben magyar részről gondolták.

Ezután rátértek a megegyezés egyes részleteinek megvitatására, amelynek során magyar részről ismételten hangoztatták, hogy *ha Ausztria lehetővé teszi a megegyezést, akkor nemcsak a tartós baráti viszony biztositásával fogják ezért kárpótolni, hanem gazdasági téren is reális engedményeket fog Ausztria kapni.* A magyar kormány kijelentette, hogy *követelésének legkisebb mértéke az, hogy birtokába maradjon Sopron és a környékéhez tartozó ismeretes keskeny területi sáv.* Ha Ausztria elfogadja ezt a javaslatot, akkor a magyar kormánynak meg lesz a tekintélye és hatalma ahhoz, hogy a felkelőket ártalmatlanná tegye.

Benest behatóan tájékoztatták a felkelők harcának minden részletéről. Bánffy ez alkalommal tapasztalhatta, hogy *Csehországtól távol áll a háborus szándék*, amelyet Csehország egyáltalán nem szándékszik a nagyhatalmak megbizása nélkül még tervbe sem venni. Csehország épen ellenkezőleg *szivesebben vállalná a békeszerző szerepét* s ha sikerülne Ausztria és Magyarország között nemcsak mindenkorra eltüntetni az ellentéteket, hanem Magyarország és Csehország között is számos félreértést tisztázni. Amikor Benes ezt a szándékát kinyilvánitotta, *Bánffy* rátért arra, hogy milyen kilátásai vannak a már megkezdett, de jelenleg szünetelő tárgyalások eredményeinek, ha sikerül Ausztria és Magyarország között a félreértéseket elsimitani. Erre konkrét formában is megvitatták azt az *érdekközösséget*, amely ezen a téren *Magyarország, Ausztria és Csehország között fennáll* és a három állam viszonyának megmérgezése folytán eddig háttérbe szorult.

A tanácskozás második részét teljesen ezeknek a kérdéseknek szentelték. Megállapitották, hogy *a megegyezés biztositása esetében Magyarország kész arra, hogy valamennyi szomszédjával tisztázza a helyzetet, de elsősorban Csehországgal létesitsen tartós jó viszonyt*, amelyből az átmeneti idő teherpróbája után esetleg később *szorosabb viszony* is alakulhat ki, ha azonban a várakozások ellenére a nyugatmagyarországi kérdésben nem sikerül megegyezést létesiteni, akkor mindenesetre olyan *sulyos bonyodalmak* állhatnak elő, a melyek következményeit előre megállapitani nem lehet.

Benes megigérte, hogy Prágába visszatérve nyomban részletesen tájékoztani fogja a tanácskozások eredményéről *Masaryk* elnököt. *Bánffy* Miklós gróf külügyminiszter a maga részéről mihelyt visszaérkezik Budapestre, szintén ismertetni fogja *Bethlen* István gróf miniszterelnökkel a nyugatmagyarországi kérdás uj helyzetét és az ezzel kapcsolatos lehetőségeket.

Mindkét államférfiu azzal a meggyőződéssel vált el, hogy *az entente támogatásával reméllhetőleg sikerülni fog a nyugatmagyarországi kérdést mostani válságos helyzetéből olyan irányba terelni, amely nemcsak a békés megoldást biztosithatja, hanem alkalmas arra is, hogy a három állam között tartós jó viszonynak vesse meg az alapját.* Benes a magyar külügyminiszterrel továbbra is érintkezésben marad.

A cseh külügyminiszter reméli, hogy *Schober* kancellárral való legközelebbi találkozása alkalmával nemcsak a brünni tárgyalások részleteiről fogja őt tájékoztatni, hanem arról is, hogy *az entente-hatalmak milyen álláspontot foglaltak el a nyugatmagyarországi kérdés legujabb helyzetével szemben.*

Csehország garantálja az osztrák-magyar békét

Bécs, szept. 27. A Wiener Morgenzeitungnak jelentik Prágából: Itteni diplomáciai körökben tegnap este azt a hirt terjesztették, hogy **Ausztria kész elfogadni azt a magyar javaslatot, melyet a nyugatmagyarországi kérdésben Benes közvetitett. Csehország biztositékot vállal azirránt, hogy a magyar kormány teljes egészében végrehajtja a megállapodást és elsősorban is kiüriti egész Nyugatmagyarországot.**

Prága, szept. 27. A *Pravo Lidu* Bánffy és Benes találkozásáról azt irja, hogy a találkozás annak a jele, hogy *a cseh külügyminiszter közvetitése sikerrel járt.* Ennek a hivatalos akciónak a folytatása igen könnyen arra vezethet, hogy *az egész nyugatmagyarországi kérdést békésen tisztázzák.* Ennek a módja az lenne, hogy *Magyarország lemond a nyugatmagyarországi területről s ezzel szemben megtartja Sopront és környékét.* Ha ez a lehetőség valósággá válnék, akkor *Magyarországnak be kell bizonyitania, hogy nem játszik komédiát, hanem megvan a hatalma ahoz, hogy tárgyaljon.*

Ausztria lemond Sopronról

Bécs, szept. 27. Az Abend jelenti: **Benes cseh külügyminiszter és Bánffy Miklós gróf magyar külügyminiszter tegnapi tárgyalásai valószinüleg a nyugatmagyarországi viszály békés tisztázásához fognak vezetni. Ez a megegyezés természetesen csak az lehet, hogy Ausztria Magyarországgal szemben előzékenységet tanusit, vagyis más szóval Sopronról egyik, vagy másik formában, lemond. Magyarország készek nyilatkozik arra, hogy Ausztriának, Csehországnak gazdasági előnyöket nyujtsor és elfogadja Benes javaslatát, amely Csehország, Magyarország és Németausztria gazdasági együttmüködését célozza.**

Bécs, szept. 27. Az Abend a kormányhoz közelálló körökből a következőkről értesül: Az osztrák kormány Magyarországgal szemben a legnagyobb előzékenység álláspontján van és **hajlandó belemenni tárgyalásokba, ha Magyarország hadseregének lefegyverzése tekintetében a békeszerződés értelmében megfelelő garanciákat nyujt Sopron sorsát a legjobb esetben népszavazással kell eldönteni, azonban a népszavazásnak nem volna szabad magyar közigazgatás alatt megtörténnie. Ha azonban a mi fejünk felett a nagy- és kisentente között Sopron tekintetében más döntés történnék, aminek jelei mutatkoznak, ezzel a Schober-kormány sorsa eldőlne.** Ezzel szabaddá lenne az ut oly kormány részére, amely csak azt az egyetlenegy megoldást találhatná — és ezt keresztényszocialista körökben is hangoztatják — hogy **a Németországhoz való csatlakozást keresztülvigye.**

Schober és Benes ujabb találkozása

Bécs, szept. 17. Amint az *Abend* beavatott helyről értesül *Schober kancellár a jövő pénteken ismét tárgyalni fog Benes cseh külügyminiszterrel.* A tárgyalás helye még nincsen megállapitva. Benes referálni fog a szövetségi kancellárnak a Bánffyval folytatott megbeszéléseiről. Ez alatt *a nagy-entente diplomáciai akciója formailag akadálytalanul tovább folyna.*

Az ultimátum körül

London, szept. 27. **A szövetségeseknek Magyarországhoz intézett ultimátumát már átadták Budapesten. A cseh kormány a szövetségesekkel egyetértésben azon fáradozik, hogy a békeszerződés végrehajtását kieszközöljék.** (MTI.)

Fenyegetőzés a kisentente-tal

Bécs, szept. 27. Az Arbeiter Zeitung mai vezércikkében a következőket irja: A mi javaslatunk kisérlet, amely a békés megoldásnak egyetlen lehetősége. Ha meghiusúl és a magyar kormány engedményei ellenére nem akarja, vagy nem tudja szerződéses kötelezettségeit teljesiteni, akkor csak a délszláv vagy cseh hadsereg ereje tudja a magyarokat Nyugatmagyarország kiüritésére kényszeriteni.

Mese magyar lövészárkokról

Bécs, szept. 27. A *Mittags-Journal* jelenti Prágából: Ma megállapitást nyert, hogy magyar felkelők az éjszaka folyamán határunkon a pozsonyi hidfő mellett lövészárkokat ástak.

(A MTI. megjegyzése: A fenti hiradás nyilvánvalóan valótlanság, mivel a Pozsonnyal szemközt levő vidéken felkelők egyáltalában nincsenek.)

A kereszténypárt elégedetlen a brünni tárgyalásokkal

Budapest, szeptember 27. Bánffy külügyminiszter brünni tárgyalásairól félhivatalos kommüniké számol be, amely szerint a két külügyminiszter megbeszélésének anyagát előterjesztik a nagykövetek tanácsához. E perctől kezdve tehát **a döntés a nyugatmagyarországi kérdésben a nagyhatalmak tanácsáé. Illetékes helyen meg van a reménység arra, hogy a magyar és cseh külügyminiszter közti megállapodást a nagyhatalmak tanácsa ratifikálni fogja és ezzel a sokat vitatott és izgalmas kérdés békés elintézést nyer.**

Politikai körökben a brünni tárgyalások anyagát hitelesen nem ismerik, de ha azok abban a tárgykörben mozogtak, a melyről tegnap hirt adtunk, nevezetesen, hogy **Sopron kilenc környező községgel és Rohonc városa Magyarországé marad, ez a körülmény meglehetős elégedetlenséget vált ki a kereszténypárt egy csoportjánál, a mely nem akarja ennyivel beérni.** A párt számos tagja e tárgyban bizalmas megbeszélést tartott és odakonkludált, hogy **Bánffy tárgyalásai nem hozhatják meg a megnyugtató eredményt.** Nézetük szerint az emlitett területi engedmények nem elégithetik ki Nyugatmagyarország népét és emlékeztetnek arra, hogy **Gratz Gusztávnak Schober kancellárral való tanácskozásai Magyarország részére jóval nagyobb területek visszaadásával kecsegtettek. — Gratz Vasmegye magyar és horvát községeit is a mi számunkra követelte.** Ezek a tárgyalások azonban a kereszténypárt előtt ma még ismeretlen okból hirtelen megszakadtak és az olasz propozició folytán külügyi kormányzatunk erre a megoldásra vissza sem tért. Amennyiben a brünni tárgyaláson ezekről a területekről nem történt volna intézkedés, ugy a kereszténypárt nem lesz abban a helyzetben, hogy a külügyminiszternek a felmentvényt megadja. Egyesek még azt is tudni vélik, hogy **Vasvármegye magyar népe ebbe a megoldásba semmi körülmények közt sem megy bele.** Utalnak arra, hogy Felsőőr községben a minap lefolyt nagy tüntető népgyülés hangulatából ez jogosan következtethető, amiről különben a népgyülésen jelenvolt ententetiszteknek is tudomásuk van.

A kereszténypárt értekezletének résztvevői elhatározták, hogy a kormány szándékairól, valamint Bánffy brünni tárgyalásairól bizalmas felvilágositást kérnek a kormánytól és sürgős pártértekezlet összehivását várják az elnökségtől.

Kérdés — mondták végül a pártban, — hogy a brünni megállapodást és a nagyhatalmak döntését elfogadják-e majd az osztrák pártok. Egyes bécsi jelentések szerint ugyanis **az alldeutsch pártok az olasz javaslatok ellen foglaltak állást és erősen agitálnak.**

A külügyminiszter itthon

Budapest, szeptember 27. Bánffy Miklós gróf külügyminiszter és kisérete hétfőn este 9 óra 25 perckor visszaérkezett Budapestre. A külügyminiszter a ma délelőtt folyamán felkereste Bethlen István gróf miniszterelnököt és beszámolt a Benes cseh külügyminiszterrel folytatott tanácskozásairól.

A nyugatmagyarországi zsidók

A budapesti izraelita hitközségnek vasárnap tartott választmányi ülésén *Sándor* Pál a következő bejelentést tette:

— *Legutóbb felkeresett engem egy Friedrich-párti képviselő. — Nyugatmagyarországról jövök* — igy szólt ez a képviselő — *és eljöttem hozzád, mert tartozom neked egy kijelentéssel. A magyar zsidóság a nyugati végeken szent ügyünk iránt mindenütt olyan példátlan szeretetet és áldozatkészséget és hüséget tanusit, hogy ezt szükségesnek tartom neked elreferálni. Mi, a kik ott vagyunk, nemcsak hogy a legkisebb makulát sem találtuk a zsidóság magatartásában, hanem köszönettel és hálával tartozunk a nyugatmagyarországi zsidóknak hüségükért.*

Sándor Pál bejelentését a választmány lelkes tapssal fogadta.

Friedrich a helyzetről

Budapest, szept. 27. A nyugatmagyarországi helyzetről Friedrich István a következőket mondta:

A legujabb demarche egyáltalában nem változtat semmit a nyugatmagyarországi kérdésen. Hiába akar a kormány eleget tenni a trianoni békeszerződés rendelkezéseinek, ha az ottani lakosság fegyverrel a kezében fogja kimondani az utolsó szót. Személyes tapasztalatom alapján állithatom, hogy Nyugatmagyarország népe utolsó leheletéig küzdeni fog önrendelkezési jogáért, vagy legalább is a népszavazás elrendeléséért. Az alkudozó kormányok és hatalmak kénytelenek lesznek a felkelő nép megbizottaival is tárgyalni, mert hiszen annak a bőrére megy az egész csunya játszma.

— **A külföldi táviratok dija.** Bécsből táviratozzák: Ez év október 1-től a Magyarország, Németország, Jugoszlávia, Svájc és Csehország közötti táviróforgalomban minden szó távirat-dija 8 korona, sajtótáviratoknál pedig 4 korona. A legkisebb távirat dija 80 korona.

Elő kell készíteni a városi tisztviselők fizetésrendezését

300 hold vitézi telkekre — A jog- és pénzügyi bizottság ülése

A jog- és pénzügyi bizottság ma délután 3 órakor *Vargha* Elemér dr. tb. főjegyző elnöklésével ülést tartott a pénteki közgyülés tárgysorozatának elő készitésére.

A napirend egyik legfontosabb tárgya

a világitási vállalat tisztviselőinek fizetésrendezése

volt. A vállalat 11 véglegesitett tisztviselője annyira elégedetlen volt anyagi helyzetével, hogy legutóbb a világitási bizottság ülésén kifejezésre jutott a tisztviselőknek az az elhatározása, hogy amennyiben helyzetükön sürgősen nem javitanak, otthagyják a vállalatot. A városi tanács bizottságot küldött ki a kérdés tanulmányozására. E bizottság javaslata a következőket ajánlja:

A drágasági segély felemelése 600 koronáról 800 koronára, a városi tisztviselőkének megfelelő felelő tüzifa, vagy szénkedvezmény; a városi alkalmazottaknak megfelelő zsir- és lisztellátási kedvezmény olyképen, hogy a hatósági ár és a kereskedelmi ár közti különbözet megtérítendő, a villamos áramnak 5 koronáért való szolgáltatása; Aberle Raymundnak 9000, Baukovátz Alfrédnek 6000 és Weber Vilmos főgépésznek 5250 korona évi müködési pótlék megállapitása. Az uj rend október 1-től érvényes, kivéve a lisztkedvezményt, mely augusztus 15-ig viszamenőleg lép hatályba.

Vass Károly dr tb. tanácsnok e javaslatot azzal ajánlotta elfogadásra, hogy remélhetőleg a közgyülés megértéssel lesz a tisztviselők helyzete iránt és addig is, amig az általános fizetésrendezés megvalósitható lesz, ezt az ideiglenes fizetésrendezést elfogadja.

Hegedüs Jenő dr a bizottság tagjai nevében rámutat arra, hogy a mai sulyos gazdasági viszonyok közepette a város tisztviselői javadalmazásikból meg nem élhetnek. Fel kell tehát hivni a városi tanácsot, hogy *sürgősen foglalkozzék a városi tisztviselők fizetésrendezésének kérdésével és mielőbb javaslattal álljon elő.*

A bizottság az előadói javaslatot *Hegedüs* Jenő dr pótlásával együtt egyhangulag elfogadta.

300 hold vitézi telkekre

A közgyülés annak idején elhatározta, hogy Horthy Miklós kormányzó nevére 300 holdas alapitványt létesit, amelyet debreceni illetőségü rokkantak használnának életfogytiglan. A kormányzó nevében vitéz Nagy Pál tábornok, a Vitézi Szék helyettes főkapitánya közölte a várossal, hogy a kormányzó hálás örömmel vette tudomásul Debrecen város elhatározását, azt szeretné azonban ,ha a felajánlott 300 holdból vitézi telkeket létesitenének a Vitézi Szék szabályai szerint. Méltányolva Debrecen ragaszkodását a megjutalmazandók debreceni illetőségére vonatkozóan, vitás esetben mindig kikérnék a törvényhatóság hozzájárulását.

A bizottság teljes készséggel járult hozzá a kormányzó kivánságának teljesitéséhez és javasolja a közgyülésnek, hogy a legutóbb árverésre került vermesoldali 473 holdas birtokból ajánljon fel 300 holdat vitézi telkek céljaira.

Póthitelek

A költségvetésben 55.668.000 koronában megállapitott szükséglet elegendőnek nem bizonyulván, a számvevőség előterjesztést tett 5.931.800 korona pót- és rendkivüli hitel előirányzására, amely a 7.934.000 koronában előirányzott rendkivüli bevételben lel majd fedezetet. Az előirányzat nem foglalkozik a város adóterheivel, amelyek most még meg sem állapithatók, de amelyek nagyrésze ugyis a bérlőkre hárul át, sem az erdőgazdaság esetleges többkiadásával, mert ezen — bár csak végszükség esetén — a fa árának emelésével lehet segiteni. Az előterjesztéssel behatóan foglalkozott a felügyelő bizottság is és teljes egészében magáévá tette azzal a pótlással, hogy mivel a városi nyomda által a városnak szállitott nyomtatványok nagyon sokba kerülnek, a jövőben a város részére szükséges nyomtatványokat árlejtés utján kell beszerezni.

A bizottság az előterjesztést egyhangulag elfogadta.

Városi nőipariskola

A bizottság a nőegylettől átvett és városi intézménnyé tett nőipariskolának még e hó folyamán való megnyitását határozta el és ennek kapcsán az iskolai szabályzat életbeléptetését. Ez évben két évfolyam nyilik meg, a harmadik évfolyam a legközelebbi tanévben. Az iskola a nőegyleti iskola tanerőit veszi át, igazgatónője Kubek Erzsébet lesz. A felügyeleti jogot az iparostanonciskolai felügyelő bizottság gyakorolja, a melyet Práter Erzsébet, Garda Dezsőné, Sass Béláné és Kubek Erzsébet uj tagokkal egészitenek ki.

A város kezeli a forgalmi adót

Vásáry István dr. tanácsnok javaslatára elhatározta a bizottság, hogy a forgalmi adó kezelését és beszedését vállalja a város a brutto bevétel egyharmada fejében, ami hozzáve-

DEBRECENI
Kalapgyár
SZÉLL és KÓSA.
PIAC-UTCA 63.
Női és férfi kalapok gyártása.

tőleg 2—3 millió korona bevételt jelent a városnak. Kiköti a város, hogy az összes nyomtatványokat az állam köteles adni és azt a kikötést, hogy a megbizatás bármikor visszavonható, oda kell módositani, hogy csak a rendelet ellen való visszaélés esetén lehet visszavonni a megbizatást.

Hegedüs Jenő dr. azt hiszi, hogy a forgalmi adó alap Debrecenben nagyobb 500 milliónál és igy a várható bevétel is több lesz 2—3 milliónál, annál is inkább, mert hire jár, hogy az adókulcsot felemelik 1,5 százalékról 2 százalékra.

Vásáry István dr. rámutat arra, hogy ha a város szedi be az adót, az előnyös a polgároknak, mert más adóknál is épen azért van sok gondja és baja a polgároknak, mert az állam szervei nem tudják a nagy munkát kellőképen ellátni. Igy történt ez a jövedelem-, vagyon- és hadinyereségadónál is, ahol a rendelet szerint a kivetett adó felebbezésre való tekintet nélkül végrehajtandó. A felszólamlási bizottságok nem müködvén, a végrehajtást foganatositani kell számtalan olyan esetben is, ahol az adókivetés igazságtalansága nyilvánvaló volt.

A megye nem felebbezhet

A szennyvizszürő telep létesitésére a város árlejtést hirdetett. Csak egy komoly ajánlat érkezett be, azonban a tanács ezt sem tartotta elfogadhatónak s ezért elhatározta, hogy a szennyvizszürő telep létesitésére kijelölt szikgáti cserépvető földeket további egy évre haszonbérbe adja. E határozat ellen Hajdumegye alispánja felebbezett az érdekelt megyei községek nevében azzal, hogy a szennyvizszürő telepet nyomban létesiteni kell. Az előadói javaslat a felebbezés elutasitását javasolta, a bizottság azonban Vásáry István dr. felszólalása után kimondta, hogy a tanácsi határozat ellen csak a város polgárai felebbezhetnek, a megye azonban nem. Visszaadták tehát az ügyet a tanácsnak azzal, hogy a felebbezést utasitsa vissza.

Angliában ujabb bányászsztrájk fenyeget

London, szept. 27. Az a megegyezés, amely ez év januisában a szénbányászok és a bányatulajdonosok közt létrejött és véget vetett a nagy szénharcnak, már is sok félreértésre ad okot. A délwalesi bányatulajdonosok nem fizették ki a bérpótlékot, mert a kormány abból a két millió font sterlingből, amelyet egy évre pótlékképen engedélyezett azon bányák munkásainak támogatására, amelyek nem hajtanak hasznot, szeptember hónapban az esedékes összegnek csak a felét folyósitotta a bányatulajdonosoknak. Mivel a vállalatok több sürgető felszólitására sem jött válasz a kormánytól, a bányatulajdonosok hirtelen elhatározták, hogy üzemeiket mától, szeptember 27-től kezdve beszüntetik és a munkásokat kizárják. Félő, hogy a többi bányakerületek munkásai szolidaritást vállalnak a kizárt bányászokkal és ez esetben ujból kitör a szénharc.

Az Andrássy-párt az egységes pártért

Budapest, szept. 27. Az egységes párt megalakitására a legnagyobb hajlandóság a kereszténypártban mutatkozik. — Hangoztatja a párt, hogy a kormányban csak olyan politikus foglalhat helyet, aki valamely párthoz tartozik. Azok, akik távol állnak a párt demokratikus felfogásától, nem számithatnak támogatásra. A párnak — mondják — ma is meg vannak azok a céljai, amelyekért létesült. Ezekből azokat, amelyeket a jelen körülmények mellett és a közelmult tapasztalatai után feltétlenül meg kell valósitani, kiragadták és pontok alapján indultak meg a tárgyalások a kisgazdapárt egyik csoportjával. E programpontok a következők:

A házhely és földreform törvény végrehajtása.

A mezőgazdasági munkásokra vonatkozó intézkedések.

Közigazgatási reform.

Választójogi reform.

A főrendiház reformja.

A királykérdést teljesen kikapcsolnák. Ugy hirlik, hogy a kisgazdapártnak már ma is 30—40 tagja lenne hajlandó az egységes pártba bevonulni. Az egységes pkrt hiveinek teljesen mindegy, Bethlen, vagy bárki más, aki e programot hozza, azt támogatják.

Mayer János államtitkár ma este a kisgazdapártban megerősitette, hogy ezen az alapon folynak tárgyalások az egységes pártról.

A kisgazdák

Egyes lapok a kisgazdáknak az egységes párt iránti hajlandóságát már olyan élénken szinezik ki, mintha a kisgazdapárt már a nevét is megváltoztatná. A párt vezetősége hangsulyozza, hogy ilyen tervről egyáltalában nincs tudomása. Maga a pártvezér, nagyatádi Szabó István épen legutóbbi beszédeiben büszkén hangoztatta, hogy a kisgazdapárt az egyetlen, amely a különböző forradalmak és politikai átcsoportositások után is megtartotta a nevét.

A baranyai választások

Mára egy névsor látott napvilágot a kisgazdapárt baranyai képviselőjelöltjeiről. A párt vezetősége közölte ma este, hogy ajelölésekről nincs tudomása. A párt intéző bizottsága szerdán fog elsősorban foglalkozni a baranyai választások személyi részével és a kisgazdapárt tradicióihoz hiven elsősorban a kerületek kivánságát veszi figyelembe és csak akkor állit központi jelöltet, ha a kerületben megfelelő helyi jelölt nincs.

Mint értesülünk, Ráday Gedeon gróf belügyminiszter a felszabadult délvidéken egyszerre két kerületben fogja magát jelöltetni.

Eckhardt afférjai

Budapest, szeptember 27. Eckhardt Tibor sajtófőnök segédei tegnap éjjel tárgyaltak Rakovszky István megbizottaival. A Szilágyi-ügyben a segédek holnap tanácskoznak.

Budapest, szept. 27. Az Eckhardt Tibor sajtófőnök és Rakovszky István képviselő között felmerült lovagias ügyben a felek segédei között ma délben megállapodás jött létre, amely szerint mindkét fél megbizottai a beterjesztett eredeti jegyzőkönyvbe való betekintés után megállapitották, hogy Rakovszky István részéről Eckhardt Tibor személye és becsülete nem sértetett meg s ennek folytán az ügyben a további lovagias eljárásnak helye nincs.

A budapesti tőzsde

Értéktőzsde: Megnyitás után kevés kereslet és aránylag kevés kinálat mutatkozott. Az üzleti forgalom későbbi rendjén már barátságosabb volt a hangulat és egyes értékek ára 100—200 koronával emelkedett. Árak:

Magyar Hitel 1700—10, Osztrák Hitel 650, Jelzálogbank 220—15, Leszámitoló 725—50, Hazai bank 635—20, Angol-magyar 720—705, Magyar-olasz 321—40, Keresk. bank 7750—850, Pesti hazai 22500—23000, Borsod-Misk. 3500, Concordia 2650—550, Bpesti gőzm. 6050—5850, Gizella 1900—60, Hungária 2400, Viktória 9850—950, Bánya és kohó 4600—700, Ált. kőszén 7750—950, Salgó 5575—700, Urikányi 5225—400, Ganz-Danub. 25500—28000, Ganz-vill. 4500—50, Rima 2500—675, M. Acél 2825, Schlick 1000—90, Lipták 550—95, Láng 1200, Brassói 3850—750, Hazai faterm. 5100—4850, Nasici 14550—13700, Magyar erdő 1550—475, Országos faterm. 1385—295, Lichtig 1035—115, Klotild 2950—775, Karton 2050—2000, Izzó 4000—100, Papir 2850—950, Cukor 11500—700, Lámpa 2900—300, Ostermelő 850—30, Gummi 3200—3000, Telefon 3650—600, Adria 7000—150, Atlantica 6100—5950, Közuti 1200—110, Délivasut 1550—690, Levante 7800—600, Államvasut 2925—3225, Trust 1900—625.

Az utótőzsdére a berlini és bécsi tőzsde helyzetéről jelentés érkezett, a mely mindkét helyről igen nagyarányu, szinte katasztrófális áremelkedésről adott hirt. Különösen a bécsi tőzsde árugrásai idézték elő az utótőzsde nagyon szilárd hangulatát. Államvasut 3200, Salgó 6000, Rima 2750—75, Délivasut 1700—25, Orsz. fa 1415, Lichtig 1170, Telefon 3800, Spódium 3100, Ált. kőszén 7950—8000, Nasici 14200, Hazai fa 5150—200, Brassói 4025.

A valutapiacon az osztrák kifizetés csökkenése keltett nagyobb emóciót. 30 alatt is kináltak bécsi kifizetést. Osztrák korona 35 volt. Árak:

Napoleon 2030—2068, Font 2550, Dollár 665—687, Francia frank 46.50—44.80, Márka 5.58—5.76, Lira 26.20—27.35, Romanov 30—31, Lei 5.20—5.52, Sokol 6.83—6.63, Kor.-dinár 11.50—11.20, Bécsi 37—35, Lengyel márka 13—11.50.

Az utótőzsdén a dollár óriási áremelkedést ért el. 677 koronás záróárfolyamról pillanatok alatt 710-re emelkedett, de sok kötés jött létre 715—720 koronás áron is. Sokol 6.94-ig, lei 5.70-ig, márka 5.75-ig, Napoleon 2002-ig javult.

Esti magánforgalom: Dollár 710, Márka 5.65, Sokol 7.02, Lei 5.60, Bécsi kifizetés 0.29. Az irányzat szilárd.

Budapest Berlinben 18.80, Bécsben 3.60.

Zürichi devizák

Zürich, szept. 27. (Zárlat.) Berlin 4.80, Hollandia 187.50, Newyork 580, London 21.60, Páris 41.25, Milano 23.85, Prága 6.20, *Budapest 0.82*, Zágráb 2.60, Bukarest 4.65, Varsó 0.09, Bécs 0.42, Osztr. bélyegzett 0.42.

Terménytőzsde

Irányzat tovább szilárdult és a kenyérmagvak 10—20 ponttal emelkedtek. Nagyobb üzlet volt buzában és rozsban.

Buza tiszavidéki 1680—700, fehérmegyei 1680—90, pestvidéki 1660—90, rozs 1280—330, takarmányárpa 1450—500, sörárpa 1575—675, repce 2200—300, korpa 840—60.

A románok rálőttek a határmegállapitó bizottságra

Szeged, szept. 17. A Szegedi Uj Nemzedék irja: A magyar-román határmegállapitó bizottságot, amely a román demarkációs vonal mentén most végzi müködését, hétfőn *Kötegyán* körül veszedelem fenyegette. Egy román őrs *háromszor rálőtt a bizottság autóira* és kevés hija, hogy a lövéseknek a bizottság több tagja áldozatul nem esett. *A lövések közül kettő a japán lobogó alatt menő autóra volt irányitva*, amelyen egymás mellett *Sano* japán delegátus és dr *Turcsányi* ültek.

A lövések zajára az autók megálltak, az entente-tisztek kiugráltak a kocsikból, szivélyesen üdvözölték Sano delegátust és Turcsányit, hogy a golyók nem tettek bennük kárt.

Az angol és francia delegátusok megjegyezték, hogy mit müvelhetnek a románok a magyarokkal, ha annyi figyelemre sem méltatják a szövetségesek, hogy őrseik ne lőjjenek rájuk.

Elhalasztották az alsólendvai népszavazást

Zalaegerszeg, szept. 27. Zalabaksáról jelentik: A megszállott területről érkező hirek szerint a határkiigazitó bizottság munkája megakadt. Ugyanis az olasz és japán kiküldöttek ellentétbe kerültek a francia és szerb kiküldöttekkel, ugy, hogy a szerb kiküldött Belgrádba utazott, hogy kormányától utasitásokat kérjen. Ennek következtében az alsólendvai népszavazás nem történhetett meg.

KITÜNŐ FÉRFI FEHÉRNEMŰEK
FRANK EDÉNÉL

Hazafias sóhaj Hollandiából

Töredék egy külföldre szakadt főiskolai hallgató leveléből

A numerus clausus száz meg száz magyar ifjunak, sőt leánynak is, adta kezébe a vándorbotot, hogy amit itthon mostohán elzártak előle, külföldön szivja magába a mindennél drágább tudományt és müveltséget. — Egy debreceni egyetemi hallgató is igy került a folyó iskolai év elején egy hollandi főiskolára. Szives, szerető körbe jutott, szinte szülei melegséggel fogadták, de az ifjui lélekből a honvágy, az elhagyott szülőföld utáni kesergés és valóban megható szavakat ad ajakára. Ime a szeptember közepén kelt és ide tegnapelőtt érkezett levélnek egy részlete; a kéz, amely irta, nem forgatta sokat a müvészi stilust, de a sziv, amely diktálta, ragyog, akár az arany:

„*Tied vagyok, tied hazám...* és ez igy van itt is, itt még inkább. Legyek én bár otthon üldözött kutya, lenézett, megvetett, megbélyegzett, — hiába, könybeborul a szemem, ha kezembe veszem az *Ember tragédiáját* hollandusul, és ha a *Liszt Hongaryische Rapsodiáit*, a világ legnemzetközibb nyelve, a zene is magyarul zengi a fülembe. Nem az Extra Hungariam non est vita érzése ez, — nem! Ez a felemelő, mindent elfelejtető érzése annak, hogy hiába minden harc, minden háboru, minden belzavar, az igazi szép, igazi müvészet az, ami messzebb hat mindennél, *Az Ember tragédiája* és egy-egy magyar zenész müvészete, olyan lökést adott nekünk a kultura felé, hogy azt letörni semmikép sem lehet.

És milyen kedves nekem hallani, mikor a holland családban a béke és nyugalom hazájában, a mandolin, a hegedü, a zongora magyarul beszél, magyar nótát játszik, — és amikor meg tudom velük értetni azt, hogy

nép, amelynek ilyen zenéje, ilyen művészete és ilyen örök irodalmi nagysága van, — *van abban élni hit, jog és erő.*

Velem mondják el ők is minden este:

Ik geloof in een God,
Ik geloof in een Vaderland,
Ik geloof in een eewige Goddelyke Waarheld,
Ik geloof in verrysemins van Hongarye.

Miss Toan Cowendish Bentinck a városi muzeumban

A lelkes magyarbarát angol főurnak, Newton lordnak unokahugát, a magyarság iránt érzett meleg rokonszenve tegnap délután a városi muzeumba is elvitte. Dávid István családja és Varga Elemér dr főjegyző kisérte volt.

Zoltai Lajos néhány szóval üdvözölte s kérte, hogy a muzeumban láthatókra vonatkozó igényeit erősen mérsékelje, mert igen szerény kulturintézmény az, amelybe lépett, amennyiben anyagát, általános becsü müvészi tárgyaktól eltekintve, főként csak Debrecen és szükebb környezete történelmi és néprajzi tárgyi emlékeiből gyüjti; nem is régóta áll fenn, csak 17 éve hogy megnyilott. Mindazonáltal a látni tudó szeme kevésből is észreveheti, hogy a magyarság magával hozott ősi turáni müveltségét mennyire áthatolta és megtermékenyitette a nyugati nagy nemzetek müveltsége, a kikkel való közösségét a magyar nemzet kiváltképen háromszor bizonyitotta be a világ előtt. Először a nyugoti keresztyénségre történt megtérése által. Másodszor a keletről nyugot felé terjeszkedni törekvő ozman hatalom ellen vivott százados harcai által, amelyekben majdnem elvérzett. Harmadszor akkor, amidőn az angol-szász, a germán és a skandináv népekkel egyidőben ugyszólván az egész nemzet a reformáció hivévé szegődött.

Az angol kisasszony egyforma érdeklődéssel szemlélte a bronz kori kultura debreczen vidéki ritka szép alkotásait; a debreczeni céhek gazdag emléksorozatát; a ref. templomi felszereléseket; a város multjáról beszélő régiségeket; a helybeli müvészek müveit. Csokonai ereklyéit, valamint a néprajzi osztályban összehalmozott népmüvészetet. Figyelmét különösen lekötötte Tóth András pányvavető csikósa. Ezt magának vázlatosan le is rajzolta. Másfél óra mulva távozott s magyarul mondta a kalauzoló muzeumőrnek:

— Nagyon szép. Köszönöm szépen! . . .

Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy Hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában.

Porosz és belföldi kőszén
téli fütésre és tüzifa kapható
Schuschitzky Jáos és Társa
cégnél Szent Anna-utca 7. sz.
Telefon 12—48. Ispotály-utca 19. szám. Telefon 12—62.

A jövő héten döntenek Felsősziléziáról

P á r i s, szept. 27. Annak a genfi táviratnak kapcsán, amely tegnap jelentette, hogy a népszövetségi tanács minden valószinüség szerint a jövő héten hozza meg döntő itéletét Felsőszilézia sorsáról, a ma reggeli lapok kivétel nélkül közlik, hogy a Népszövetség tanácsa a jövő hét elején teljes ülést tart és másnap már meghozza határozatát. Briand miniszterelnök, mint a legfelsőbb tanács elnöke első lesz, akit a Népszövetség tanácsa értesiteni fog a határozatról. Azután Briand nyomban össze fogja hivni a legfelsőbb tanácsot, hogy megtegye a kellő lépéseket.

Románia mozgósit

K o l o z s v á r, szept. 27. A ma reggeli lapokban a kolozsvári polgármester hirdetményt tett közé, amelyben felszólitja mindazon behivott katonakötelés egyéneket, akik a legutolsó két hétben behivót kaptak, hogy a behivó parancsnak tegyenek eleget. Hir szerint a román kormány öt tartalékos korosztályt mozgósit. A katonakötelesek nem tesznek eleget a behivó parancsnak és hogy ne kelljen bevonulniok, legnagyobb részük Jugoszláviába szökik.

Albánia függetlensége

Róma, szept. 17. Olaszország és Anglia között megegyezés jött létre Albánia függetlenségének biztositására. Ha Albánia függetlensége veszélyeztetve lenne, abban az esetben Anglia, Franciaország és Japán a Népszövetségben azt az álláspontot fogják támogatni, hogy Albánia védelmével Olaszországot bizzák meg.

A görög király visszatér Athénbe

A t h é n, szept. 27. K o n s t a n t i n király a trónörökössel, Miklós herceggel, a hadügyminiszterrel és a vezérkarral csütörtökön tér vissza a harctérről. A pireusi kikötőben ünnepélyes fogadtatás lesz, az athéni székesegyházban pedig hálaadó istentisztelet.

A szeptember 24-iki és 25-iki harctéri jelentések megcáfolják, hogy Kemal serege üldözi a görög csapatokat és a vasuti vonalakat szétrombolja. Mindkét jelentés ugy szól, hogy az ellenség hadmüveletei nagyrészt megszüntek, egyes szakaszokon pedig jelentéktelenek.

NŐI KALAPOKAT
45 SZEBBNÉL-SZEBB MODELL UTÁN SZAKSZERÜEN ÉS LEGGYORSABBAN CSAK A PIAC UTCA
9.
Kalapüzem
FEST, VASAL ÉS ALAKIT !!

HIREK

— **Elhunyt képviselő.** Budapesti tudósitónk jelenti, hogy Szilárd Béla nemzetgyülési képviselő ma meghalt. Temetésén, amely szerdán délután lesz Esztergomban, a keresztény-párt küldöttségileg képviselteti magát.

— **A Debreceni Székely Társaság** e hó 25-én délelőtt Darkó Jenő dr. elnöklete alatt tartotta meg rendkivüli közgyülését, a melyen szentkeresztheqyi Kratochwill Károly tábornokot, a debreceni katonai körlet parancsnokát, a székelység és Erdélyért vivott küzdelmek katonai vezetőjét és dr. Kertész István ügyvédet, szintén a székelység érdekében társadalmi téren kifejtett tevékenységéért egyhangulag tiszteletbeli tagokká választották. A Dánér Erzsébet ipariskola tanárnő által készitett diszokleveleket küldöttség fogja átadni a megválasztottaknak. A megüresedett ellenőri tisztségre Barra Gyulát, uj választmányi tagokul pedig Benkő Jánost, dr. Veres Lajos kir. ügyészt és Puskás Kálmán müsz. tanácsost választotta meg a közgyülés.

— **Dr. Rássó Vilmos** fogorvos szabadságáról visszaérkezett és rendelését ujból megkezdte.

— **Négymilliós csalás.** Budapesti tudósitónk jelenti: A rendőrség ma reggel előzetes letartóztatásba helyezte a Müvészi Interieur r.-t. igazgatóját, Pick Miklóst csalás, sikkasztás és okirathamisitás miatt. Pick Miklós mintegy 4 millió koronával kárositott meg hiszékeny embereket, de a feljelentések sorozata még nem ért véget és legközelebb ujabb panaszok beadása várható.

— **Főzőliszt forgalombahozatala.** Október hó elsejétől kezdődőleg a hatósági lisztkiosztásnál az ugynevezett egységes fehérliszt, melynek fogyasztói ára kilónként 18 korona, a forgalomból kivonatik s helyette az ugynevezett főzőliszt jön forgalomba, melynek kilónkénti fogyasztói ára 15 korona. A következő hatósági lisztelárusitó helyeken egységes fehérliszt helyett már a most folyó héten is főzőlisztet osztanak ki, ugymint: Általános Fogy. Szöv., Balogh József, Czabán Márton, Csengeri Ignác, Deutsch Albert, Deutsch Lajos, Hegedüs János, Jóna János, Máthé Imre, Mogyoróssy Győző, Papp Sándor, Róth és Tamás, Gerstner Kálmán. Debrecen, 1921 szeptember 27. A polgármester helyett: Z ö l d, tb. tanácsnok.

— **Lujza hercegnő és a Kóburg-vagyon.** Budapesti tudósitónk jelenti: Kóburg Lujza hercegnő a napokban a főudvornagyi birósághoz jogi képviselői utján keresetet adott be, amely örökösödési igényét jelenti be férje, Kóburg Fülöp hagyatéka iránt és egyben özvegyi jogainak elismerését kéri, azt állitván, hogy negyedszázaddal ezelőtt felbontott házassága a magyar jog rendelkezései szerint mindvégig fennállott.

— **Angol** és francia kösztümöket késziti elsőrangu munkával Grünfeld S. Péterfia-utca 19.

— **Az orosz szovjet megbizottja Budapesten.** A berlini gyorsvonattal ma délelőtt Budapestre érkezett dr. S c h l e s i n g e r Móric, az orosz szovjet berlini megbizottja, hogy a hadifoglyok kicserélése ügyében tárgyalásokat folytasson a magyar hatóságokkal. Schlesingert a külügyminiszter részéről báró Forster Pál követségi tanácsos és Pősel Tibor konzul fogadták.

— **Pénzügyi nyugdijasok figyelmébe.** A kormány a kedvezményes áru szénnek 1920 julius 1-től december 31-ig és a kedvezményes áru élelmiszereknek 1920 julius és augusztus hónapokban ki nem adott mennyisége után készpénz megtéritést engedélyezett. A szén után járó készpénzmegtérités összege az önálló háztartást vezetőknél 1000 kor., az önálló háztartást nem vezetőknél 500 kor., az élelmiszerek után járó készpénzmegtérités a jelzett 2 hónapra igényjogosultak családtagonként 9 korona. Ezt a készpénzmegtéritést a pénzügyigazgatóság kiutalta és felhivja a pénzügyi nyugdijasokat, hogy az előirt bélyegmentes nyugtájukkal a melléje rendelt számvevőségnél jelentkezzenek.

— **A szerbek panasza Gosset ellen.** Bécsből táviratozzák: Az itteni jugoszláv követséghez közelálló helyről közlik, hogy a belgrádi kormány panaszt tett a párisi nagyköveti konferencián Gosset angol ezredes ellen, akit a baranyai kiürités és határ kiigazitás kérdésében a magyarok javára való elfogultsággal vádol. A szerb kormány Gosset visszahivását kérte, a nagykövetek tanácsa azonban ugy döntött, hogy külön bizottságot küld ki a baranyai kérdés felülvizsgálására, amely egyuttal a felszabadult területen vizsgálatot indit a szerbek által világgá kürtölt állitólagos fehér terror ügyében.

— **Biborok. Bánatok. Borok.** Ez a cime annak a mély lyráju verses kötetnek, melyet Maizner János tehetséges kollégánk október közepén ad kézre. A hangulatos verseskötet boltiára 70 korona. A verskötetre előjegyzéseket elfogad lapunk kiadóhivatala.

— **Agyonlött szocialista képviselő.** Bariból táviratozzák: Magna ügyvéd szocialista képviselőt Holuban tartott egyik értekezletről hazautaztában 30 revolverlövés megölte. Az őt kisérő egyik vasutas és egy arra haladó asszony sulyosan megsebesült. A tettes ismeretlen. Bari tartomány munkásai sztrájkba léptek.

— **17 nap alatt a föld körül.** A gyermekkorából még mindenkinek élénk emlékezetében van Verne Gyula regénye: „Nyolcvan nap alatt a föld körül.“ A csodás fantáziáju franciát most alaposan megszégyenitették. Egy Párisban ülésező repülőgép-kongresszus ugyanis egy földkörüli utazás tervét vetette fel, amely 17 napot, illetve 408 órát venne igénybe. Az utazás órákra precizen be van osztva, igy pl. az ut New-Yorktól Londonig 60, Londontól Konstantinápolyig 18 stb. órát venne igénybe.

— **Hadirokkantak és hadözvegyek gyermekei,** kik már 12—16 évet betöltöttek, alkalmaztatás végett jelentkezzenek a szövetség irodájában. Hadröá vezetőség.

— **A szénkéneg ára.** A földmivelésügyi miniszter az állami szénkéneg métermázsájának árát, tekintettel a lényegesen megdrágult nyersanyag beszerzési és gyártási költségekre, az eddigi 3500 korona helyett 4500 koronában állapitotta meg. Az állami szénkéneg továbbra is a magyar mezőgazdák szövetkezete, illetőleg a vidéki bizományi szénkénegraktárak utján szerezhető be.

— **Déri Frigyes szökőkutja.** A Déri Frigyes által Debrecennek ajándékozott és Bacsó Pál szobrász készitette mestermüvü szökőkut modellje október 4-ig megtekinthető az egyházi bérpalota (II. kapu) IV. emeletén levő müteremben.

— **Hölgyeim! ne formáltassák kalapjaikat,** mig a téli idény legujabb 45 szebbnél-szebb változatu bécsi modelljét meg nem tekintik a Kalapüzemben Piac-utca 9. szám.

— **Eredeti modell.** Fiu, leány, babi ruhák Dr. Hegedüsné gyermekdivatházában, Simonffy-u. 2.

— **Adományozás.** Róth Mór lakatosmester ajándékát, 2 pár harisnyát és egy darab kötött nyakkendőt K. Gy. menekült fiatalembernek adtuk át. K. Gy. ezuton mond köszönetet az adományért.

— **Ünnepi imakönyvek** (Machsorok) az izraelita ünnepekre, Mirjam és Hevesi imakönyvek egyszerü és diszes kötésekben kaphatók Aczél Henrik könyvkereskedésében, Első Takarékpalota.)

— **Ócska és uj tankönyvek** az összes iskolák részére kaphatók Aczél Henrik modern antiquariumában Első Takarék-palota. Iró és rajzeszközök nagy választékban.

— **Star, Juna, Smart** őszi számai kaphatók Hegedüs és Sándor irod. r.-t. könyvkereskedésében.

— **Főiskolai** hallgató, zsidó vallásu nevelőnek, korrepetitornak ajánlkozik. Németül beszél. Héber nyelvet tanitja. Ajánlatok: Fülöp Miklós bádogoshoz, Csapó-u. 3.

Jó és olcsó szövetek
Piac-u. 73. **Feldheim és Weisznál**

SZINHÁZ.

Nádossy István játszotta ma este az Offenbach cimszerepét és ha nem is sikerült neki ennek a finoman komplikált szerepnek a kiformálása, ami még egy érettebb és kiteljesedettebb szinészegyéniségnek is komoly, nagy feladat, — ez ne csüggesszse el, hanem annál inkább ambicionálja a táncos naturbur szerepkörét, amelyen táncos lábai biztosabb sikerek felé repitik.

Szinházi iroda hire:

Csokonai-szinház — Offenbach. A mai operettirodalom legragyogóbb és legcsodásabb operettje, az Offenbach kerül esténként zsufolt ház előtt szinre a „Csokonai-szinházban". Szünni nem akaró tapsorkán s végnélküli kacagás az elismerés a csodás előadásért, amelyben Helvey klasszikus szépségü, ragyogó tudása, Kálmán Manczi rendkivül ügyes játéka, Bródy preciz énektudása, Szigeti és Nádossy elismert müvészi Offenbachja érvényesül.

Walewska grófnő. Napoleon legszebb szerelmi története 6 felvonásban ma az Apolloban. A diadalmas Napoleon Warsó felé közeledik, a lengyel nép szivszorongva lesi a szabadságtipró cári uralom letörését és a véres viharban fejlődik a nagy császár szerelmi regénye a szépséges Walewska grófnő iránt. Hella Moja a cimszerepben a legmagasabb müvészi diadalát aratja. Előadások 5—7 és 9 órakor.

A szerencse lovagjai, cowboy kalandor történet 4 felvonásban. Bemutatja szerdán és csütörtökön a Vigszinház-mozgó. Csupa érdekfeszitő farm-jelenetek, amelyben tüneményes gyorsasággal váltakoznak az artistaszerü merész produkciók. Előadások 7 és 9-kor.

SPORT.

Előkészületek a vasárnapi válogatott mérkőzésre. Mint megirtuk, vasárnap kerül eldöntésre Kelet--Északmagyarország reprezentativ csapatainak mérkőzése. A kerület minden előkészületet megtett, hogy a Miskolcon szenvedett 2:0-ás vereségért méltó revancheot vehessünk. Szerdán délután a kerület által kijelölt 11—11 játékos játszik triálmérkőzésen és a triálmecs után állitja össze a válogató-bizottság a csapatot. — Itt emlitjük meg, hogy a válogatott mérkőzés a közelfekvő és sürübb villamos összeköttetéssel biró nagyerdei pályán lesz.

Birkozóverseny. A DVSC 1921. okt. 9-én délután 3 órai kezdettel helyi meghivási birkozóversenyt rendez a DTE Péterfia-utca 76. szám alatti tornacsarnokában 4 sulycsoportban és pedig: Pehelysuly 60 kg-ig, könnyusuly 60 kg-tól 67.5 kg-ig, közép A) suly 67.5 kg-tól 75 kg-ig, közép B) suly 75 kg-tól 82.5 kg-ig. — A verseny az MBOSz. szabályai szerint rendeztetik. Résztvehetnek a Keletmagyarországi Kerülethez tartozó debreceni összes egyesületek versenyzői. Nevezési dij: személyenként 5 korona. Nevezések és nevezési dijak *Zih* Béla előadó cimére küldendők. Nevezési határidő 1921. október 5 délután 2 óra, ez időn tul nevezések figyelembe nem vétettnek. Dijazás: Minden sulycsoport első helyezettje Debreceni Vasutas Sport Club szallagon, 1 dij: ezüst; 2-ik dij: nagybronz; 3-ik dij: kisbronz. — Mérlegelés és sorsolás a verseny napján és szinhelyén délután pont 4 órakor. *Kraker* elnök, *Zih* Béla előadó. — Látta és jóváhagyta a Magyar Birkozók Országos Szövetsége Keletmagyarországi Kerületének Sulyemelő és Birkozó szakosztálya részéről *Paulovich* Pál kerületi előadó.

Kibővitik az ellátatlanok kategóriáit

Budapest, szept. 17. A Közélelmezési Tanács alakuló ülésén albizottságot küldött ki annak a megvitatására, hogy ki kell-e terjeszteni és milyen társadalmi kategóriákra a kedvezményes ellátást. Az albizottság feladata volt megállapitani azt is, hogy az állam pénzügyi helyzete megengedi-e a kedvezményes ellátást élvezők kategóriáinak kibővitését és a fedezetről mily módon lehetne gondoskodni.

A szükebb albizottság ma délután ülésezett *Teleszky* János elnöklésével. Szilassy Zoltán, az Omge. képviselője, kérte, hogy vegyék fel kedvezményes ellátásra a falusi napszámosokat. Knob Sándor dr a magánalkalmazottak felvételét kérte. A főváros képviselői kérték, hogy terjesszék ki a kedvezményt az ugynevezett városi törpe existenciákra. *Térfy* államtitkár számitásai szerint egy milliárd korona az az összeg, amellyel a kedvezményes ellátásuak kategóriáinak kibővitése az államot terhelné és amelynek fedezéséről gondoskodni kellene. Az albizottság elhatározta, hogy a következő javaslatot terjeszti a Közélelmezési Tanács plénuma elé:

Az albizottság kivánatosnak tartaná, hogy az ellátatlanok kategóriái kibővitessenek azzal a megszoritással, hogy a falusi napszámosok közül csak azok részesüljenek kedvezményes ellátásban, akik természetben nem dijaztatnak, vagy dijaztattak. Nem javasolhatja azonban a kedvezmény kiterjesztését akkor, ha a kormány a szükséges egy milliárdnyi összeget nem tudná másként, mint a bankóprés igénybevételével fedezni. Az albizottság javasolja, hogy a kulturális, népjóléti, emberbaráti és tudományos intézetek alkalmazottai is kapjanak kedvezményes ellátást.

PANETH SZALÁMIGYÁR
lerakata Piac-utca 19. Telefon 712.

FUIMUS

REGÉNY 44

IRTA JUSTH ZSIGMOND

Hisz, jó, jó, te jól vagy velök, csinos is — de kissé parasztos. Olyan... no nem tudnám Mária Antoinette corset-ben Erzsét elparasztlány volt. Aki elveszi, képzelni. Na, persze, az anyja annak a származékai nem járhatnak az udvarhoz... Csak Pesten. Az a pesti udvar meg nem is udvar. Fogadom, ez a leány nem is tudna bókot csinálni... Nézd Leonceau... ez 1820-ban volt a divatos bécsi táncmester, minket igy tanitott rá... s erre az öreg asszony felkelt a kanapéról s mély bókot vágott Gábor előtt. Ezeknek a mai lányoknak nem hajlik a derekuk. Pedig egy leány, aki bókolni nem tud, a nekem annyit ér — mondta tudós arccal — mint egy olyan tábornok, ki a kommandóiát felejtette el. Ez az Erzsébet 82 éves korában, tudom, nem lesz olyan rugékony, so a mordskerl, mint én vagyok s az öreg asszony nem nevetett, mikor ezt mondta, szörnyen komoly arcot csinált. — Ehez faj kell... 67-szer keresztül szürt fekete vér — az enyém... a tiéd — ezeké itt mind, Gábriel — mondta hirtelen — te néked is oda adnák a Juliet. No... ne szabadkozzál. Az igaz, hogy te csak Herr von vagy. No, de mint Márfay, előtte mész mind e sok friss uj grófocskáknak. Hisz nékünk történeti vér bugyog ereinkben, Stibor, Tökölyi, Balassa, no meg aztán még Rozgonyi Cziczellétől is származunk. C'es drole cá, ez majd csak nem olyan, mintha az ember az orleánsi szüz ivadéka lenne... ni-ni, milyen furcsa.

S az öreg asszony hangosan nevetve felugrott a merev kanapéról s átszaladt piciny, igen piciny léptekkel a szalonon, ugy, hogy főkötőjének szalagjai libegve, lobogva követték őt. Klienigsteint kereste.... s meglátva a dohányzóba, sietett hozzá, hogy e furcsa felfedezést vele közölje. A csipősebb történetkékkel mindig az öreg diplomatához fordult.

Gábor csendesen a mésik salonba ment, bár mulattatta az öreg hercegné beszédje s tán épp azért oda ment Erzsébethez.

— Hát hogy tetszik itt a világ? — kérdte Gábor, leülve Erzsébet mellé egy kis kanapéra.

— A hegyek magasak Gábor, a pompa meg igen nagy. Parasztlánynak nincs otthona a nagy palotában.

Folyt. köv.

Naponta friss
aprólék
kapható, kilója 40 kor.
HEISZNÁL
Simonffy-utca 13. szám

Kőváry és Altmann
szücsök, Piac-utca 42.
Bármilyen szücs munkákat legujabb divat szerint jutányosan készitünk. : : :

TANKÖNYVEK
uj és használt állapotban
az előirt legujabb kiadásokban
ACZÉL HENRIK
modern antiquáriumában szerezhetők be.
Iró- és rajzeszközök
nagy választékban a legelőnyösebb árakon.
Piac-utca 24.
(Első Takarék-palota.)

Száraz tüzifa
2 éves vágásu bükk és gyertyán vagontételekben, valamint ölenkint és apritva bármily mennyiségben oooooo azonnali szállitásra. oooooo
Darabos és oltott mész,
cement, cserép, tégla, fedőlemez beszerezhető
BARTHA FATELEPEN,
Ispotály-u. 3. b. Telefon 785.

„ELEKTRA" ELEKTROTECHNIKAI VÁLLALAT. :: :: ::
Cégtulajdonos: Gold Sándor.
Debrecen, Hatvan-u. 2. l. em.
Villanyvilágitás, motorok, csengők, berendezéseket és javitásokat a legjutányosabban készit.

Modern vendéglői söntés-puld eladó!!
Móricz-utca 8. sz. alatt

Legujabb
modellek
nagy választékban
Naményi és Kapros
kalapszalonjába Miklós-utca 1., I. em.
Alakitások olcsó árban készülnek.

Villanyerőre berendezett szecskavágó gépemen
szalmát, tengeriszárakat stb. szecskavágás céljából elfogadok. Takarmány és szecska állandóan kapható! Szekérrel az udvarba be lehet állani. —
Csapó-utca 81. szám

DORT veszek csak nagyobb mennyiségüt, hordót is adok hozzá!!!
Márkus Jenő, Hatvan-u. 22.

OKTÓBER 2-ÁN
a modern magyar irodalom két nagyszabásu uj eredeti regényét kezdi közölni a
PESTI NAPLÓ
BABITS MIHÁLY:
HALÁLFIAI
és a
MAGYARORSZÁG
KOSÁRYNÉ RÉZ LOLA:
A SZÉP KAMILLA MACSKÁJA
A „Pesti Napló" és a „Magyarország" előfizetési ára „Az Est"-tel együtt három hónapra
200 K

Olcsó libahus! 56 K kilója
Frissen vágott liba és libaháj és bőr kapható legolcsobb árban **Hirsch Salamonnál,** Simonffy-utca 27. szám

Patent gyermekharisnyák minden számban. Téli női harisnyák, zsebkendők, himzések és szallagok nagyon olcsón
beszerezhetők
Csillag Adolf
rövid, kötött, szövött, norinbergi és kendő áru nagykereskedésében Debreczen, Bádogos-u. 1. Tisza-palota.
Telefon 409.

Az őszi szezonra
vigye
boaját, szőrméjét, bőrkabátját a
Központi kelmefestő és vegytisztitó intézetbe
VARGA-UTCA 1., hol tartósan és szakértelemmel felelősség mellett ujonnan festik. Férfi, női kelmék és ruhanmüek minden szinben legszebben festetnek. oooooooooo

Még mindég olcsó! Szabó és Zengewald
rőfös és rövidáruüzletében
Szent Anna-utca 3. sz. alatt.
Sima és mintázott flanellek, szövetek, ruhadiszek, mindenféle rövidáruk, Női, férfi és gyermek speciál védjegyü harisnyák nagyválasztékban.
Feltünő olcsó árakban.

TÜZIFA
a legolcsóbban beszerezhető felvágva, ölezve vagy waggontételekben a
„TURUL" fakitermelő vállalatnál.
Iroda Csapó-u. 8. Telefon 6—39.
Telep Ujvárosi-utca 5. Telefon 12—91.

Mindenkinek vezetni kell Forgalmi adó pénztárkönyvet
Már felülbélyegezve is kaphatók
Hegedüs és Sándor
irodalmi és nyomdai rt. papirkereskedésében
Piac-utca 34.

Hirdetmény.

A KESSELŐKŐI FATERMELŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG 1921 évi szeptember 15-én megtartott rendkivüli közgyülése a társaság felosztásának kimondása mellett a felszámolást elrendelvén, a kereskedelmi törvény 202 §-ának 2-ik bekezdése értelmében a vállalat hitelezői követeléseiknek jelen hirdetmény harmadszori közzétételétől számitott 6 hó alatt leendő érvényesitésére ezennel felhivatnak.

Debreczen, 1921 szept. 26-án.

Az Igazgatóság.

Benedek Mátyás és Fia Fakiviteli telepe Nyirábrány.
Azonnal szállithatunk szép erdélyi faragott fenyő gerendát, gömbölyü fenyő rudat minden méretben. : : :

APRÓ HIRDETÉSEK

Apróhirdetések dija hétköznap 10 szóig 15 korona, minden további szó 1·50 kor. Vasár- és ünnepnapokon 10 szó K 20·—, minden további szó K 2·— Vastag betükből szedett szavak kétszeresen számittatnak.

VÉTEL.

Aranyat, hamisfogakat, brilliánsokat a legmagasabb napi árban veszek **Schiffmann** ékszerész, Piac-u. 67 Frohner-szálloda. épület.

Ólmot bármily mennyiségben veszünk, akár egész, akár tört vagy darabos állapotban. Piac-utca 49. II-ik udvar.

Saját érdeke, hogy mindennemü mezőgazdasági termékeit az alanti cégnek felajánlja, aki mindezeket a legmagasabb napiáron átveszi. Benedek Bertalan, termény- és takarmánykereskedő, Simonffy-u. 7. Telefon: 675.

ELADÁS.

Sapkaközpontnál Simonffy-utca 5. (Halpiac) mindenféle egyenruha és civilsapka legolcsóbban kapható. Hozott anyagból 24 óra alatt készül.

Friss élesztő legolcsóbb árban Csapó-utca 19., kapu melletti üzletben Rosenthalnál.

Friss sütemények állandóan kaphatók Sztanó Gábor cukrásznál, Hunyadi 17—19.

Olcsó posztók, a legfinomabb öltöny és kabát kosztüm szövetek naponta érkeznek Roth, Piac-utca 77.

Szép puldok és egy hármas Wertheim-kassza eladó. Cim a kiadóban.

Boroshordók, taposókád, ujak és használtak nagyobb mennyiségben eladók. RACZ, Péterfia 71.

Hizott kacsa eladó Simonyi-ut 17.

Transmissióhoz való két felső kerék eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Tiszta egész ives makulatura (ujságpapir) kapható 5 és 10 kilós csomagokban a kiadóhivatalban. Piac-u. 49.

Friss uradalmi teavaj és főzővaj állandóan kapható **Ulmann Salamon** Kereskedelmi Részvénytársaság fűszer- és csemege nagykereskedésében.

Egy szép üzleti puld és egy tizedes mérleg eladó. József kir. herceg-utca 62.

KERESLET.

Aranyat, ezüstöt, brilliánsat, zálogcédulát vesz legmagasabb napi áron Steiner Mihály, Hatvan-utca 2. zám, I. emelet.

Épület, butor, boltberendezést vállal Müller, Erzsébet-ut 115.

400,000 koronáig financiroznék üzletet vagy vállalatot, fix fizetés ellenében közreműködéssel. Ajánlatok „biztositék szükséges" jeligére kiadóba kéretnek.

Elemi és polgári iskolai tanulók korrepetálását és előkészitését elvállalja isk. tanitó, ki zongorát és németet is tanit. Cim a kiadóban.

Vasesztergályosokat és napszámosokat azonnali belépésre keresünk. Hajdumegyei Vasöntöde és Gépgyár, Ujvárosi-ut 5. sz.

Tanuló-leányok felvétetnek a **Hegedüs és Sándor** rt. nyomdájába és könyvkötészetébe **Piac-u. 49.**

Intelligens zsidó család iskola idényre teljes ellátásra elfogad intelligens zsidó család gyermekét, ahol zongora, német nyelv, 1-ső és 2-ik gimnáziumból oktatást kaphat. Cim a kiadóhivatalban.

Intelligensebb német leányt keresek 2 gyermek mellé Nyiregyházára. Cim Ujságboltban Nyiregyházán

Hivatalnoknőt, ki gépirásban, pénztárkezelésben, a gyors és pontos számolásban jártassággal bir, azonnali belépésre keres a Hajdumegyei Vasöntöde és Gépgyár, Ujvárosi-ut 5.

Kiesett a villamosból vasárnap a Szent Anna-utcától a Royal megállóig egy fekete email gombfüggő. Megtaláló Szent Anna-utca 1. I. emeleti lakásban 100 korona jutalomba részesül.

Jobb családból való leánynak vagy asszonynak csinos szobát, jó kosztot és fizetést adnék házi munka elvégzéséért. — Jelentkezni Gyermekdivatházban, Simonffy-u. 2.

VEGYES.

Delejgyujtók, feszmérők, orvosi müszerek készitése, javitása, izzó-lámpák 65—100 és 150 voltos, villamos cikkek kaphatók legolcsóbb napi árban Földvárinál, Széchenyi-utca 56. Telefon 168.

Óra, ékszer javitásokat szakszerüen készit Kohn, Hunyadi-utca 12.

Irógép javitások, kellékek megrendelhetők Merkur irógépvállalatnál. Piac-utca 58. Telefon 540.

Zongora javitást, hangolást szakszerűen, jutányosan vállal Liska, Batthyány-utca 10.

Villamos berendezéseket legolcsóbban készit Weisz villanyszerelési vállalat. Petőfi-tér 7. Telefon 1298.

Aranyért, ezüstért budapesti legmagasabb árt fizetek. Krámer, Simonffy-u. 17.

Legszebben, legolcsóbban mos, vasal, lisztit gőzmosoda, Arany János-utca 54.

Koncz fest, tisztit legolcsóbban, kifogástalanul Arany János-utca 10.

Kis lakás, mely egy külön szoba, továbbá ebédlő, konyha, pince közös használatából áll, butorral vagy anélkül intelligens kisebb családnak vagy magános személynek albérletbe kiadó. Érdeklődhetni a kiadóhivatalban, Piac-utca 49.

Legjutányosabban megrendeléseket és javitásokat elfogad Kántor Béla kárpitos, Kandia-utca 3.

Krisch Károly cserépkályharaktár, Debreczen, Piac-utca 89. Telefon 12—18. Vállal cserépkályhák átrakását, tisztitását, javitását, falburkolati munkákat is.

Elcserélném két szobás lakásomat egy három, négy szobás modern lakással. — Cim a kiadóban

Uj őszi divatlapok érkeztek HEGEDÜS ÉS SÁNDOR irod. és nyomdai r.-t. könyvkereskedésébe, Piac-utca 34. sz.

Felelős szerkesztő: Dr. HEGEDÜS LORÁNT.
Kiadó: HEGEDÜS ÉS SÁNDOR irodalmi és nyomdai részv.-társ.

Nyomatott Hegedüs és Sándor irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvnyomdájában, Piac-utca 49.